

Vyjádření člena hodnotící komise

Akce: Vypracování koncepční architektonické studie rekonstrukce zimního stadionu v Opavě

Zadavatel: Statutární Město Opava, Horní náměstí 69, Opava, samostatné pracoviště architekta

Vyzvání zpracovatelé koncepční architektonické studie pořadí dle času odevzdání:

CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS

QARTA Architektura

VRTIŠKA & ŽÁK

Podklad pro zpracovatele:

Zadání pro vypracování koncepční architektonické studie 10/2019, vč. příloh

Členové hodnotící komise:

prof. Ing. arch. Arnošt Navrátil, CSc.

Ing. arch. Petr Stanjura

Ing. Romeo Doupal

Mgr. Dalibor Bárta

Ing. arch. Martin Matušek - **omluven**

Petr Mikeska

Datum jednání hodnotící komise: 21. 1. 2020

Vyjádření zpracoval: Ing. arch. Petr Stanjura, dne 27. 1. 2020 v Opavě

1. Rekapitulace tezí a dispozičních požadavků definovaných v zadání z 10/2019:

- Navrhnout „spartánskou“ a výtvarně podnětnou rekonstrukci rehabilitující původní charakter a charisma zimního stadionu.
- Posoudit či přehodnotit stávající objemy provozního celku z hlediska jejich potřeby či alternativního využití s důrazem na bezkolizní dispoziční řešení. V návrhu není nutno zachovat objekt stávajícího autosalónu.
- Cílem rekonstrukce je kvalitní a multifunkční sportovní vybavenost pro veřejnost a klub, která si udrží své místo v organismu města vzhledem k jeho jádrové poloze.
- Smyslem rekonstrukce není splnit požadavky na nejvyšší soutěže dle ČSLH.
- Požadovaná kapacita je 2500 diváků s prioritou poměru sedících ku stojícím cca 2 ku 1.
- Na původní betonovou desku hrací plochy byly postupně realizovány další dvě betonové desky. V návrhu není nutno se zabývat případným odstraněním betonových desek a případnou realizací nové betonové desky včetně systému chlazení. Stávající systém chlazení vykazuje uspokojivé kvality a není předmětem koncepční architektonické studie. V návrhu zohlednit možnost budoucí potřeby výměny technologie chlazení včetně možnosti odstranění následných betonových desek ledové plochy.
- V návrhu předložit řešení k realizaci uceleného okruhu okolo ledové plochy v jedné niveletě pro účel běžeckých rozsviček. Nabízí se odstranění hmoty restaurace z prostoru tribuny.
- Investiční náklady realizace zimního stadionu nesmí překročit výši 100.000.000 Kč bez DPH.
- V případě opodstatněných částí návrhu nad rámec požadovaných finančních nákladů je nutno tyto návrhy specifikovat i finančně s odůvodněním z hlediska provozní a technické nepostradatelnosti či z hlediska benefitu pro celkový širší kontext tohoto sportovního zařízení.
- Stávající TZB vč. vzduchotechniky jsou ve zcela nevyhovujícím stavu. Předmětem koncepční studie není návrh TZB, avšak je nutno jej rámcově zohlednit v orientačním propočtu nákladů.
- Navrhnout etapizaci rekonstrukce a její časový harmonogram vč. dílčích investic s vazbou na časové požadavky soutěžní sezony. Tuto etapizaci doprovodit přehlednými prostorovými schématy.
- Skladba šaten:
 - šatna muži A
 - šatna ženy
 - šatna hosté
 - šatna junioři
 - šatna dorost
 - šatna st. žáci
 - šatna ml. žáci
 - 4 šatny sportovních tříd
 - 3 šatny školky, „brusličky“, turnaje (možno využít i pro přípravku)
 - šatny či skříňky pro veřejnost řešit pro kapacitu cca 200 lidí
- Další dispoziční řešení je ponecháno na invenci zpracovatele, znalosti příslušných provozních požadavků a potenciálu komplexu zimního stadionu.
- V návrhu je požadováno ponechání stávající hotelové funkce se zajištěním kapacity na autobus (tedy 40 osob) a další 2 byty jako zázemí klubu.
- V provozní návaznosti na šatnu mužů navrhnout wellness a relax zónu (dimenze nejsou předepsány).
- V komplexu zimního stadionu posoudit existenci stávající posilovny, popř. přeřešit.
- V komplexu vhodně umístit „síně slávy“ či navrhnout formu propagace klubu a hokeje.
- Navrhnout VIP prostory s diskrétním provozním řešením.

2. Popis a vyhodnocení jednotlivých návrhů:

CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS

Stručná charakteristika návrhu:

Návrh odstraňuje všechny dodatečně přistavěné objemy k hale stadionu. Ze samotné haly ponechává pouze základní nosnou konstrukci v podobě 10 rámových vazníků, zastřešení a část technického zázemí. Návrh počítá s odstraněním původních betonových desek vrstvených na sebe. Veškeré provozní zázemí je umístěno pod terén v jižní části a do stávajícího objemu severního nadzemního bloku. Ve druhé etapě je navržena výstavba odsunutého objektu hotelu s restaurací, vyhlídkovou restaurací a fitness a wellness zázemím v suterénu. S cílem vytvoření plnohodnotného městského prostoru-náměstí je stávající parkování umístěno pod zem.

Silné stránky návrhu a příležitosti:

- Koncept reaguje na celoměstský význam lokality hradebního okruhu
- Koncept reaguje na historickou tradici místa po zbourání hradeb v linii: kratochvilná vodní plocha – plovárna – kluziště - zimní stadion.
- Vystihuje potenciál ohniska ve struktuře veřejného prostoru v návaznosti na prsteneček parků, propojuje jej se Zámeckým okruhem. Nad rámec takovým pojetím veřejného prostoru zapadá do vize dalšího klíčového propojení k řece Opavě, ve vizi celoměstské struktury veřejného prostoru a sídelní zeleně pak dále až do sportovně-rekreačního areálu v Městských sadech a u Stříbrného jezera.
- Snahou návrhu je navázat genia loci a jeho atributy symetrie, vzdušný a prosluněný prostor, dosahuje tak urbánní ukotvenosti a stability
- Návrh ponechává nejcennější a zároveň jediný racionálně uhajitelný prvek stávajícího zimního stadionu, a to systém rámové nosné konstrukce.
- Forma umožňuje otevřenou vizuální komunikaci dění ve veřejném prostoru a dění ve vnitřním prostoru zimní/víceúčelové haly/altánu.
- Wellness a fitness část pod restaurací a hotelem v rámci 2. etapy umožňuje samostatné využívání pro veřejnost.
- Bezprahová a open forma je pozvánkou k účasti či podívání. Nikdo se nemusí cítit jako nevídaný host, ale jako domácí uživatel městského občanského servisu.
- Výstavbu odsunutého stavebně odděleného objektu hotelu s restaurací lze bezproblémově samostatně realizovat ve druhé etapě. Přesné dimenze lze nezávisle dodefinovat. Samostatně stojící objekt může být snáze financován v rámci public-private partnership.
- Forma a esprit stadionu působí jako nejlepší propagace sportu.
- Forma vybízí k multifukčnímu mimo sezónnímu využití, pro další sporty (tenis-Davis Cup v Třinci a Ov), výstavy, konference, módní přehlídky, koncerty...

Slabé stránky návrhu a hrozby:

- Možný problém s přehříváním haly díky zvolenému typu polotransparentní fasády.

Nutno dodefinovat tepelně-technické parametry fasády.

Nutno dodefinovat prostupnost světla „polykarbonátové fasády“ či navrhnout stínící opatření bez narušení představeného architektonického výrazu.

Nižší prosklená část nedovoluje svou výškou a z řezu a pohledů patrným krytím přímý dopad nežádoucích slunečních paprsků na ledovou plochu v žádném ročním období.

- Možný problém s optickým rušením sportu díky prosklení přízemí po téměř celém obvodu.

Nižší prosklená část nedovoluje svou výškou a z řezu a pohledů patrným krytím přímý dopad nežádoucích slunečních paprsků na ledovou plochu, a to v žádném ročním období. Přesto bude nutno navrhnout formu zastínění.

- Dispoziční řešení šaten není optimální, tvarové proporce šaten neumožňují tradičně centrálně umístěné zázemí pro trenéra a maséra.

Možno dořešit v rámci stejných ploch přeformátováním šaten.

- Dispoziční řešení části wellness a fitness v rámci 2. etapy trpí špatným poměrem dimenze sauna zázemí pro odpočívárny a převlíkání.

Možno dodefinovat požadované kapacity saun a fitness a dispozičně upravit v rámci shodné celkové plošné rozlohy.

- Dimenze a umístění toalet pro veřejnost.

Normové požadavky na sportovní haly a stadiony:

Velikost 2000-5000 diváků - Muži 1 WC/1000 diváků a 1 pisoir/300 diváků

- Ženy 1WC/1000 diváků a další 3 hygienické kabiny

Požadovaná normová docházková vzdálenost je do 150 metrů.

CHKAU: Ženy 10 WC / Muži 5 WC a 10 pisoirů / Imobilní 1 WC

Dispozičně při severní tribuně

QARTA: Ženy 10 WC / Muži 5 WC a 15 pisoirů / Imobilní 2 WC

Dispozičně při severní tribuně a při jižní tribuně

- Reálnost suterénního celoobvodového koridoru

Navržený koridor nepřichází do styku s předpokládaným tvarem patek hlavní nosné konstrukce dle známých podkladů (zaměření stáv. stavu a architektonická studie fy BELCREDI ARCHITEKTURA 6/2004)

- Dimenze občerstvení pro diváky

Navržená dimenze dvou bufetů a nedostatek předprostorů pro konzumaci jídla a nápojů.

Prostor mezi pulty bufetu a zábradlím před horní tribunou má cca 5,4 metrů. Na rozmístění stolečků je na spodní hranici.

Bylo by vhodné hledat další přijatelné prostory pro posezení a konzumaci občerstvení tak, aby nebyl narušen jednoznačný prostorový koncept ze tří stran otevřené haly.

- Dimenze šaten pro veřejné bruslení

Chybí prostor pro šatní skříňky pro veřejné bruslení. Dimenze jsou řešitelné v rámci prostoru pod tribunami.

- Umístění ledové plochy zpět na původní úroveň -3,15 m a riziko spojené s přívalovými dešti

Pravděpodobně se jedná o záplavy způsobené extrémními přívalovými dešti ze zatrubněného Městského náhonu v Zámeckém okruhu. Záplavou trpí stávající nejnižší místnosti technického zázemí. Problém je řešitelný instalací zpětné klopy. Nutno prověřit a navrhnout opatření.

- Zmenšené kluziště na 60x26 metrů

Dle pravidel Mezinárodní federace ledního hokeje (IIHF) platných 2018-2022 je požadavek pro soutěže IIHF nejvyšší úrovně jsou doporučeny rozměry hřiště 60 metrů na délku a 26 až 30 metrů na šířku. Pouze pro mistrovství světa IIHF musí být oficiální rozměry 60 metrů na délku a 30 metrů na šířku. Např. nová WERK Aréna Třinec za 700 mil. Kč má hrací plochu 58,88 × 27,26 m

QARTA Architektura

Koncept odstraňuje všechny dostavované hmoty mimo samotnou halu zimního stadionu.

V hale jsou odstraněny všechny stávající tribuny, včetně pláště haly a je ponechána pouze samotná ledová plocha se svým souvrstvím a část technického zázemí. Jednotlivé provozní celky jsou definovány v nových objemech a jsou přistavěny k hale. Jižní přistavěný blok je určen pro restauraci v uliční úrovni s navazujícím kuloárem podél hlavní tribuny. Ve 2.NP tohoto bloku jsou variantně objemově zpracovány rozšířené prostory restaurace, prostory VIP a kancelářské zázemí. V suterénu jsou lokalizovány klubové šatny. V bloku navazujícím na halu z východní strany je variantně pojednána ubytovací kapacita. Tyto dva bloky jsou na jihovýchodním nároží spojeny vstupní halou s navazujícími převýšenými prostorem suterénních šaten pro veřejnost.

Silné stránky návrhu a příležitosti:

- Návrh představuje funkční variantu standartního all-in-one zimního stadionu odpovídající současným soutěžním ambicím.
- V návrhu jsou nasimulovány proměnlivé dimenze jednotlivých provozních celků.
- Návrh organizuje provozní schéma s akcentem na minimální komunikační vzdálenosti.
- Návrh poskytuje dostatek kapacit pro občerstvení včetně extra bufetů pod jižní tribunou.
- Podnětně a originálně vyřešena šatna pro veřejné bruslení.

Slabé stránky návrhu a hrozby:

- Není splněn požadavek na kapacitu diváků. 1484 sedících + 553 stojících diváků je celkem 2037 diváků. Lze zahrnout i 60 diváků ve VIP, ovšem na délce prosklení 10 m je reálný počet míst s výhledem na led 18.
- Není splněn požadavek na ucelený okruh okolo ledové plochy v jedné úrovni.
Je řešitelné návrhem lávky z jižní tribuny na východní nad vstupem bruslící veřejnosti na led.
- V případě vybudování nového zimního stadionu v Městských sadech s kapacitou pro extraligu, ponechává duplicitní stadion s funkčním využitím pro „výkonnostní“ hokej v centru města.
- Dimenze restaurace v přímé návaznosti na halu může představovat riziko komerční neúspěšnosti.
- Problematické propojení ubytovacího bloku s halou a restaurací lávkou přes šatnu pro veřejnost.
- Vnější forma jednotlivých opláštěných srostlících jednotlivých přistavěných objemů nemá přesvědčivý výraz, bylo by žádoucí dořešit v dalších fázích.

- Souvislé přístavby nechávají vynítn charisma samotné haly pouze její severní fasádou.

VRTIŠKA & ŽÁK

Návrh ponechává všechny stávající objemy přístaveb a určuje jim jiné provozní funkce.

Návrh se soustřeďuje na interiér zimního stadionu.

Silné stránky návrhu a příležitosti:

- Provozní schéma předkládá vysoce funkční řešení v rámci stávajících objemů budov.
- Splnění požadavku na kapacitu diváků, v návrhu je 2200 míst pro sedící a 800 míst pro stojící diváky.
- Restaurace ve vizuálním kontaktu s ledovou plochou, první řada stolů umožňuje sledování dění na ledu.
- Návrh jako jediný eliminuje tepelné mosty stávající hlavní rámové konstrukce vnějším opláštěním.
- Ponechání historické stopy v podobě sloupoví původního secesního pavilonu.

Možno však nahlížet jako už poněkud bizarní relikt.

Slabé stránky návrhu a hrozby:

- Problematická podoba vnější architektonické formy, která se snaží o spojení všech vývojových vrstev.
 - Rekonstruované objemy přístaveb sebou nesou morální zastaralost.
 - Zvolený kompromisní návrh rekonstrukce znamená odložení radikálního řešení na blízkou budoucnost.
 - Hrozí neočekávané náklady spojené s technicky náročným řešením při rekonstrukci.
 - Není splněn požadavek na ucelený okruh okolo ledové plochy v jedné úrovni.
- Pro běžecké rozsvičky je navržena rovinka se smyčkami při jižní tribuně.*
- Wellness ve stávajícím suterénu trpí komplikovanou provozní vazbou na šatny sportovců.

3. Shrnutí a doporučení:

K hodnocení návrhů jsem přistupoval se zřetelem na povahu odpovídající koncepční architektonické studii. V posuzování jsem měl stanovenou následující hierarchii priorit, a to urbanistický potenciál, potenciál v rámci celoměstské sportovní vybavenosti ve spojení s propagací sportu u veřejnosti, architektonické hledisko a jeho potenciál na zviditelnění města, provozně-dispoziční hledisko, provozně-technické hledisko. Při posuzování jsem upřednostňoval celkový pozitivní potenciál návrhů před dílčími nedostatky návrhů, které jsou reálně odstranitelné v dalších fázích navrhování. Při posuzování rozdílů v odhadech finančních nákladů všech návrhů jsem přihlédl i ke stáří naposledy realizované betonové desky hrací plochy z roku 2004, jejímu brzkému „dožití“ a tedy k blížícím se nákladům na její nutné odstranění. Lze očekávat, že by se jednalo o radikální odstranění celého souvrství a realizaci komplexního souvrství od úrovně podloží dle současných technologických požadavků.

...pokračování na další straně

Další poznámky ke zvážení:

Poznámka k parkování - v současnosti 75 míst plus 2 místa pro handicap. Např. WERK ARENA v Třinci má na 5400 diváků 580 míst. U zimního stadionu s kapacitou 250 diváků by měla být kapacita alespoň 250 míst, optimálně 312 míst (tj. 1 místo na 8 diváků).

Poznámka k požadavku na ubytovací kapacitu vzešlou od zástupců klubu. Např. WERK ARENA v Třinci nedisponuje v komplexu arény ubytovací kapacitou. Ubytovávají ve dvou hotelech, jeden cca 800 metrů a druhý cca 2 km vzdálený. Ani nový Horácký stadion v Jihlavě za 7000mil. ani chystaná rekonstrukce stadionu L. Čajky ve Zlíne za 500 mil. ubytování v komplexu nemá.

Poznámka ke kapacitě diváků – požadavek splnil tým CHKAU a tým VRTIŠKA & ŽÁK. Tým QARTA Architektura navrhl kapacitu 2037 diváků. Pro rovnost posuzování finanční náročnosti i náročnosti technického řešení, vč. nivelety ledové plochy je toto nutno zohlednit. Např. pokud by byla požadována kapacita nižší, lze vypustit spodní řadu(y) u návrhu CHKAU a jít i na méně rizikovou výšku osazení betonové hrací plochy. Spodní řada má celkem má 135 sedících a 32 stojících diváků. Zůstala by takto stále kapacita 2334 diváků. Na kapacitu obdobnou jako u QARTA Architektura lze tedy odebrat i druhou spodní řadu.

K dalšímu rozpracování doporučuji návrh s největším potenciálem pro město Opavu, a to návrh týmu **CHYBIK + KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS.**

V Opavě dne:

Ing. arch. Petr Stanjura